

دلایل عقب‌ماندگی ایران در عرصه AI در گفت‌وگوی «جوان» با مدیر اندیشکده و پردیس هوش مصنوعی و زیست مجازی

سرشار از دانش هوش، تهی از تصمیم‌هوشمند!

مهدی طریقت: تا زمانی که برنامه عملیاتی نداشته باشیم، هوش مصنوعی برای ما یک موضوع علمی باقی می‌ماند، نه یک مزیت ملی

در حالی که کشورهای منطقه در حال اجرای استراتژی‌های ملی AI هستند، ما هنوز در مرحله تدوین سند مانده‌ایم

همه چیز هست، به جز یک نقشه راه؛ نقشه‌ای که داشته‌هایمان را عملیاتی کند. دانش علمی و نیروی انسانی داریم، تحقیقات خوبی هم انجام دادیم، اما آنجا که پای سیاست‌گذاری، زیر ساخت و سرمایه‌گذاری به میان می‌آید، از قطار پر شتاب هوش مصنوعی جامی‌مانیم. شاید برای همین است که تازه‌ترین گزارش پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات نشان می‌دهد که ایران، با وجود برخی پیشرفت‌ها در تولید علم و آموزش نیروی متخصص، همچنان در جایگاهی پایین‌تر از میانگین منطقه‌ای قرار دارد. متأسفانه شکاف عمیق در حوزه‌هایی چون حکمرانی دیجیتال، زیر ساخت فناوریانه و قدرت داده‌ای، مانعی جدی در مسیر تبدیل دانش به قدرت فناوریانه است. در حالی که کشورهای همسایه با تدوین استراتژی‌های ملی، تزریق بودجه‌های سنگین و ایجاد اکوسیستم‌های نوآوری، خود را برای آینده هوش مصنوعی آماده می‌کنند، ایران هنوز میان طرح‌های نیمه‌کاره، منابع پراکنده و نهادهای تصمیم‌گیر نامنسجم، دست‌وپا می‌زند. کارشناسان معتقدند اگر اصلاحات ساختاری در حوزه حکمرانی داده، سیاست‌گذاری فناوریانه و حمایت هدفمند از زیست‌بوم هوش مصنوعی در اولویت قرار نگیرد، نه تنها فرصت‌های پیش‌رو از دست می‌رود، بلکه هوش مصنوعی می‌تواند به یکی از نقاط ضعف استراتژیک کشور بدل شود.

برای بررسی این شکاف و دلایل عقب‌ماندگی ایران در شاخص‌های جهانی هوش مصنوعی، «جوان» با دکتر مهدی طریقت، رئیس اندیشکده و پردیس هوش مصنوعی و زیست مجازی گفت‌وگو کرده‌است.

■ ■ ■

با وجود ظرفیت‌های علمی و انسانی بالا در کشور، چرا ایران هنوز نتوانسته جایگاهی قابل قبول در نقشه جهانی هوش مصنوعی کسب کند؟

ایران با وجود برخورداری از نیروی انسانی توانمند و پشتوانه علمی قابل توجه در حوزه هوش مصنوعی، هنوز موفق نشده به جایگاهی شایسته در سطح منطقه‌ای یا جهانی دست یابد. این عقب‌ماندگی، ریشه در ضعف‌های ساختاری و نبود رویکرد راهبردی دارد. تاکنون استراتژی جامع، بلندمدت و اجرایی مشخصی برای توسعه هوش مصنوعی در کشور وجود نداشته و در مواردی که اسنادی تدوین شده‌اند، اجرای آنها یا بی‌ثباتی مواجه بوده یا بدون تخصیص بودجه مناسب و تعیین نهاد مسئول، عملاً بلاثر مانده‌است. در کنار این ضعف برنامه‌ریزی، زیرساخت‌های فنی کشور نیز در وضعیتی قرار ندارد که توان رقابت جهانی داشته باشد. در حوزه‌هایی مانند ابررایانه‌ها، پردازش ابری، تجهیزات محاسباتی پیشرفته و حتی دسترسی به داده‌های ساخت‌یافته، با محدودیت‌های جدی مواجه هستیم. تحریم‌های خارجی نیز دسترسی به ابزارهای کلیدی و پلتفرم‌های بین‌المللی را دشوار کرده و ایران را از جریان توسعه جهانی AI تا حد زیادی دور نگه داشته‌است.

یکی دیگر از چالش‌های بزرگ، کم توجهی به سرمایه‌گذاری واقعی در این حوزه است. در حالی که کشورهای منطقه مانند عربستان و امارات با صرف میلیاردها دلار، زیرساخت‌های AI خود را توسعه داده‌اند، سرمایه‌گذاری در ایران نه تنها بسیار محدود، بلکه بیشتر نمادین و فاقد اثربخشی عملی بوده‌است. توسعه فناوری هوش مصنوعی بدون تأمین منابع مالی پایدار و با برنامه، عملاً غیرممکن است. ضعف در ارتباط دانشگاه با صنعت نیز باعث شده دستاوردهای علمی، صرفاً در قالب مقاله باقی بمانند و کمتر به محصول، فناوری یا خدمت تبدیل شوند. در واقع، سازوکار مؤثر برای انتقال دانش دانشگاهی به بدنه تولید و خدمات کشور شکل نگرفته یا بسیار ضعیف است. در این میان، مهاجرت نخبگان، به‌ویژه در حوزه‌های حساس و پیشرو مانند هوش مصنوعی، مشکل را دوچندان کرده. بسیاری از استعدادهای درخشان ایرانی،

هم‌اکنون در مراکز علمی و شرکت‌های معتبر جهانی مشغول به کارند و کشور از ظرفیت واقعی آنها، بی‌بهره مانده‌است. در مجموع، ایران در شرایطی قرار دارد که از منظر انسانی و علمی، ظرفیت‌های خوبی دارد، اما به دلیل ضعف در حکمرانی، نبود اولویت‌گذاری شفاف، زیرساخت ناکافی و نداشتن سیاست‌های اجرایی بلندمدت، از این ظرفیت بهره‌برداری مؤثر نکرده‌است. اگر اصلاحات جدی و ساختاری صورت نگیرد، فاصله ایران با رقبای نه تنها جبران نخواهد شد، بلکه روزبه‌روز عمیق‌تر می‌شود.

با توجه به ترکیب ظرفیت‌های علمی بالا و موانع ساختاری جدی، ارزشیابی شما از جایگاه فعلی ایران در اکوسیستم هوش مصنوعی جهانی چیست و چه تغییری در رویکرد فعلی می‌تواند این وضعیت را به نفع کشور تغییر دهد؟

تصویری که اکنون از وضعیت هوش مصنوعی در ایران داریم، تلفیقی است از توانمندی‌های بالقوه و موانع جدی. در بخش مثبت ماجرا، کشور از نیروی انسانی متخصصی برخوردار است؛ دانشگاه‌هایی نظیر شریف، تهران و امیرکبیر هر ساله صدها فارغ‌التحصیل در رشته‌های مرتبط با هوش مصنوعی تربیت می‌کنند و بسیاری از آنها در سطوح بین‌المللی هم خوش متخددی منتشر می‌شود و رویدادهای علمی داخلی در حوزه AI نیز فعال و پویاست. در سطح جامعه نیز شاهد اشتیاق بالای نسل جوان برای ورود به این حوزه هستیم و برخی استارت‌آپ‌های نوظهور در زمینه‌هایی مانند پردازش زبان فارسی، سلامت دیجیتال و بنیابی ماشین‌شکل گرفته‌اند. اینها بخشی از نقاط روشن وضعیت فعلی هستند.

اما در سمت دیگر، چالش‌های ساختاری قابل‌چشم‌پوشی نیست. نبود یک استراتژی ملی شفاف و اجرایی در زمینه هوش مصنوعی، بزرگ‌ترین مانع به حساب می‌آید. هنوز جایگاه مشخصی خود را در این نقشه جهانی نمی‌دانیم و اولویت‌های فناوریانه ما نیز به روشنی تعریف نشده‌است.

در ساخت‌های فنی کشور نیز به خصوص در حمایت از مادران در دوران شیردهی» و «حمایت از خانواده و جوانی جمعیت» است، افزود: کمیته‌های تخصصی به منظور ترویج صحیح و دقیق تغذیه با شیر مادر در دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور تشکیل شده‌اند. هدف از تشکیل کمیته‌های تخصصی این است که فقط نوزادانی که تغذیه آنها با شیر خشک از نظر علمی تأیید شده از شیر خشک تغذیه کنند.

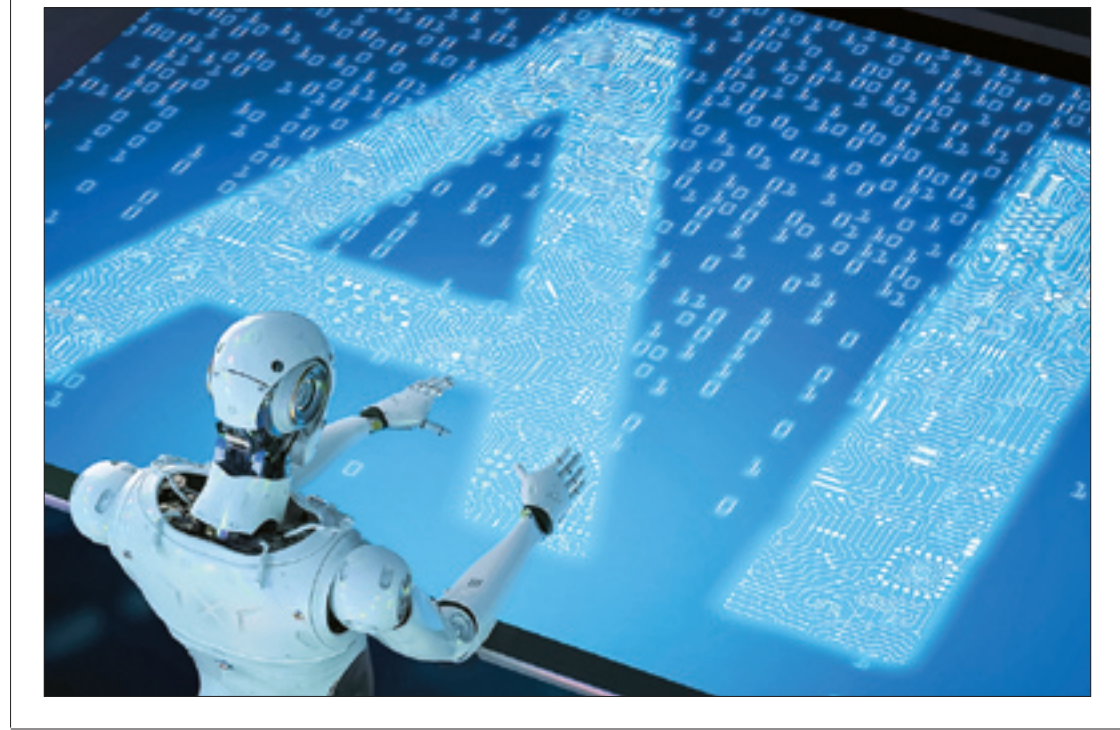
وی با بیان اینکه متأسفانه تغذیه با شیر خشک به یک موضوع رایج تبدیل شده، اظهار کرد: سالانه حدود یک میلیون موالی در کشور متولد می‌شوند، اما ۵۰ درصد مادران نوزادان خود را از شیر مادر محروم می‌کنند. رئیس مرکز جوانی جمعیت، سلامت خانواده و نسل آینده نقش دارد و ما در وزارت بهداشت توانیم با استفاده از تغذیه شیر مادر به سلامت مادران و نسل آینده و همچنین جوانی جمعیت دست یابیم. جاری با بیان اینکه تشکیل کمیته‌های تخصصی از مفاد مطرح شده در دو قانون «ترویج تغذیه با شیر مادر و حمایت از مادران در دوران شیردهی» و «حمایت از خانواده و جوانی جمعیت» است، افزود: کمیته‌های تخصصی به منظور ترویج صحیح و دقیق تغذیه با شیر مادر در دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور تشکیل شده‌اند. هدف از تشکیل کمیته‌های تخصصی این است که فقط نوزادانی که تغذیه آنها با شیر خشک از نظر علمی تأیید شده از شیر خشک تغذیه کنند.

وی با بیان اینکه متأسفانه تغذیه با شیر خشک به یک موضوع رایج تبدیل شده، اظهار کرد: سالانه حدود یک میلیون موالی در کشور متولد می‌شوند، اما ۵۰ درصد مادران نوزادان خود را از شیر مادر محروم می‌کنند.

رئیس مرکز جوانی جمعیت، سلامت خانواده و

جامعه

سرویس اجتماعی ۶۰۸۵۲۳۰

ابری و دسترسی به سخت‌افزارهای توانمند، دچار کمبود جدی هستند. در کنار این، قوانین مرتبط با داده و حریم خصوصی نیز به‌روز نشده و در برخی موارد حتی مانع توسعه کاربردهای هوش مصنوعی شده‌اند. سرمایه‌گذاری در این حوزه نیز یکی دیگر از مشکلات بنیادین است، هم در بخش دولتی و هم در بخش خصوصی، سطح سرمایه‌گذاری با کشورهای پیشرو منطقه، فاصله چشم‌گیری دارد. علاوه بر آن، فضای اقتصادی پرنریسک و نبود مشوق‌های کافی، انگیزه سرمایه‌گذاران خطرپذیر را به‌شدت کاهش داده و اکوسیستم نوآوری در این حوزه را شکننده کرده‌است. در کنار تمام این موارد، روند ادامه‌دار مهاجرت نخبگان نیز تأثیر جدی بر این وضعیت گذاشته‌است. برخی از متخصصان خبره هوش مصنوعی کشور، به‌ویژه کسانی که تجربه بین‌المللی داشتند، از ایران مهاجرت کرده‌اند و تمایلی برای بازگشت ندارند، چراکه فرصت شغلی، امنیت حرفه‌ای و زمینه رشد در داخل کشور برایشان فراهم نیست. در مجموع، ایران در حوزه هوش مصنوعی در وضعیتی خاکستری قرار دارد؛ از یک‌سو دارای ظرفیت بالای انسانی و علمی است، اما از سوی دیگر، به‌دلیل ضعف‌های زیرساختی، مدیریتی، قانونی و سرمایه‌ای، نتوانسته از این ظرفیت استفاده کند. راه پیشرفت هنوز باز است، اما این مسیر نیازمند یک تغییر رویکرد عمیق و جدی است؛ تغییری که از نگاه تبلیغاتی و سطحی عبور و به سمت اقدام واقعی، هدفمند و تحول‌آفرین حرکت کند.

از نگاه شما کدام اقدامات کلیدی باید در اولویت قرار بگیرد تا ایران بتواند از وضعیت فعلی عبور کند و به یک بازیگر مؤثر در حوزه هوش مصنوعی تبدیل شود؟

اگر واقعاً بخواهیم از وضعیت فعلی عبور کنیم، دیگر توصیه‌های کلی یا شعار ناکند. باید قانونی تکراری راه‌گشا نیست، بلکه اکنون وقت تصمیم‌های دقیق، هوشمند و البته اجرایی است. اجازه بدهید پاسخ را به صورت یکپارچه و شفاف‌تر ارائه کنم. در گام اول، تدوین و اجرای یک استراتژی ملی جامع، دقیق و قابل‌رصد برای هوش مصنوعی است. به جای کلی‌گویی، باید اهداف مشخص، اولویت‌های فناوریانه، جدول زمانی

مدارس وزارت بهداشت گفت: مادران شیرده که در محل کار حضور دارند، می‌توانند یک ساعت زودتر محل کار خود را ترک کنند یا یک ساعت دیرتر در آنجا

سؤال بسیار خوبی را مطرح کردید، چراکه بسیاری، وقتی رتبه ایران در حوزه هوش مصنوعی را می‌شوند، دقیق نمی‌دانند این عدد دقیقاً چگونه محاسبه می‌شود. برای توضیح علمی و روشن، باید به شاخصی به نام Oxford Government AI Readiness Index اشاره کرد. این شاخص هر ساله توسط نهادهایی مانند Oxford Insights و با همکاری سازمان‌هایی همچون UNDP منتشر می‌شود. هدف آن ارزیابی میزان آمادگی کشورها برای توسعه و بهره‌برداری مؤثر از هوش مصنوعی است. این شاخص سه بعد اصلی دارد: اول، حکمرانی و سیاست‌گذاری دولتی؛ بررسی می‌شود آیا کشور دارای استراتژی ملی در زمینه AI هست یا نه، چقدر دولت در این حوزه سرمایه‌گذاری و قانون‌گذاری می‌کند و اینکه، آیا نهاد مشخصی برای اجرای این سیاست‌ها وجود دارد؟ وجود قوانین مربوط به حریم خصوصی، شفافیت داده‌ها و حکمرانی داده نیز در این بخش بررسی می‌شود. دوم، زیرساخت‌ها و داده‌ها؛ ارزیابی می‌شود آیا کشور دسترسی کافی به داده‌های باز و با کیفیت دارد، زیرساخت‌هایی مانند اینترنت پرسرعت، پردازش ابری، دیتاست‌ها را با ابررایانه‌های ملی چقدر فراهم است. هر چه زیرساخت قوی‌تر باشد، آمادگی نیز بالاتر ارزیابی می‌شود. سوم، سرمایه انسانی و اکوسیستم فناوری؛ این بخش به میزان آموزش دانشگاهی در حوزه AI، تعداد متخصصان، محققان، شرکت‌ها و استارت‌آپ‌های فعال در این زمینه و همچنین میزان تعامل بین دانشگاه و صنعت می‌پردازد. اطلاعات این شاخص از منابع معتبر جهانی مانند بانک جهانی، یونسکو، ITU، پایگاه‌های علمی Scopus، و شاخص نوآوری جهانی و داده‌های رسمی کشورها جمع‌آوری می‌شود. در نتیجه، رتبه‌ای مثل ۹۴ یا ۶۰ که برای ایران ثبت شده، حاصل یک ارزیابی ترکیبی و چندوجهی از همه این ابعاد است؛ نه صرفاً بر اساس تعداد مقالات علمی یا وجود یک GPU. کلاذ بومی، علاوه بر آن، فضای استاندارد و بومی‌شده، اساساً امکان رقابت یا تولید محصول در AI وجود ندارد. این زیرساخت باید با نگاه ملی و به اندازه پروژه‌های راهبردی مانند نفت و انرژی، سازماندهی و هدایت شود. گام سوم، توانمندسازی و حفظ نیروی انسانی متخصص است که باید مدی توجه قرار گیرد. باید مسیرهای شغلی مشخص، مشارکت در پروژه‌های واقعی و دسترسی به منابع برای نخبگان تعریف شود. علاوه بر آن، تعامل نظام‌مند با متخصصان ایرانی خارج از کشور باید فراتر از جلسات متورینگ تخصصی و حتی بازگشت هدفمند منجر شود. چهارمین اقدام، اتصال واقعی بین دانشگاه و صنعت است. متأسفانه ما هنوز نتوانستیم پژوهش‌های دانشگاهی را به محصولات کاربردی یا خدمات بازارمحور تبدیل کنیم. لازمه آن نیز، سازوکارهای مشوقی برای پایان‌نامه‌های کاربردی، پروژه‌های مشترک تحقیق و توسعه (R&D) و شرکت‌های زایشی از دل دانشگاه‌است که باید تعریف شود. در غیر این صورت، ما مدام تولید علم می‌کنیم، اما ارزش اقتصادی خلق نخواهیم کرد.

روشن و شاخص‌های قابل اندازه‌گیری داشته باشیم. این استراتژی باید با مشارکت همه بازیگران کلیدی، از جمله نخبگان علمی، بخش خصوصی، نهادهای اجرایی و حتی نهادهای امنیتی تدوین شود و مهم‌تر از آن، در یک چرخه مستمر، مورد نظارت و بازبینی قرار گیرد. در مرحله بعد، باید سرمایه‌گذاری پایدار و قابل‌اتکا در زیرساخت‌های فنی صورت گیرد. بدون دیتاست‌های قوی، کلاذ بومی، GPUهای پیشرفته و دیتاست‌های استاندارد و بومی‌شده، اساساً امکان رقابت یا تولید محصول در AI وجود ندارد. این زیرساخت باید با نگاه ملی و به اندازه پروژه‌های راهبردی مانند نفت و انرژی، سازماندهی و هدایت شود. گام سوم، توانمندسازی و حفظ نیروی انسانی متخصص است که باید مدی توجه قرار گیرد. باید مسیرهای شغلی مشخص، مشارکت در پروژه‌های واقعی و دسترسی به منابع برای نخبگان تعریف شود. علاوه بر آن، تعامل نظام‌مند با متخصصان ایرانی خارج از کشور باید فراتر از جلسات متورینگ تخصصی و حتی بازگشت هدفمند منجر شود. چهارمین اقدام، اتصال واقعی بین دانشگاه و صنعت است. متأسفانه ما هنوز نتوانستیم پژوهش‌های دانشگاهی را به محصولات کاربردی یا خدمات بازارمحور تبدیل کنیم. لازمه آن نیز، سازوکارهای مشوقی برای پایان‌نامه‌های کاربردی، پروژه‌های مشترک تحقیق و توسعه (R&D) و شرکت‌های زایشی از دل دانشگاه‌است که باید تعریف شود. در غیر این صورت، ما مدام تولید علم می‌کنیم، اما ارزش اقتصادی خلق نخواهیم کرد.

با توجه به روند فعلی توسعه هوش مصنوعی ایران، در افق پنج‌ساله آینده چه جایگاهی در نقشه جهانی AI خواهیم داشت؟

با نگاهی واقع‌بینانه، باسما اهل روند فعلی، ایران در پنج سال آینده احتمالاً همچنان در همان جایگاه فعلی باقی می‌ماند یا حتی چند پله هم‌افت می‌کند، چراکه تا به سرعت بالایی در حال سرمایه‌گذاری و توسعه زیرساخت‌ها در حوزه هوش مصنوعی است. کشورهای منطقه مانند امارات، عربستان و قطر، هر سال میلیاردها دلار در این حوزه تزریق می‌کنند، استراتژی‌های ملی اجرایی دارند و ارتباط منسجمی بین دانشگاه، صنعت و استارت‌آپ‌ها ایجاد کرده‌اند. در حالی که ما هنوز در مرحله تدوین سند و تصمیم‌سازی اولیه هستیم!

اگر این وضعیت اصلاح نشود (یعنی سیاست‌گذاری‌ها جدی‌تر نشوند، زیرساخت‌ها بهبود پیدا نکنند و برای نگهداشت نخبگان اقدام نشود) احتمال دارد جایگاه ایران در شاخص‌هایی مثل AI Readiness Index به رتبه‌ای بین ۱۰۰ تا ۱۲۰ سقوط کند. این یعنی فاصله ایران با رقبای به‌شدت خطرناکی بیشتر می‌شود و به‌جای اینکه برای ما مزیت باشد، ممکن است به یک نقطه ضعف اقتصادی، امنیتی و حکمرانی تبدیل شود. چون کشور‌های دیگر پیشرفت‌های عملیاتی در این زمینه داشته‌اند، اما ما، هنوز در گیر مقاله و آزمونگاه مانده‌ایم.

البته اگر طی یک تا دو سال آینده، تصمیم‌گیری درست، سرمایه‌گذاری واقعی و اجرای عملیاتی رخ بدهد، هنوز این امکان وجود دارد که ایران به رتبه‌ای بین ۵۰ تا ۷۰ در سطح جهانی برگردد و در منطقه به یک بازیگر متوسط اما مؤثر تبدیل شود. البته این پنج‌ه فرصت محدود است و برای استفاده از آن، تصمیم امروز ماست که سرنوشت درآ را رقم می‌زند.

با اربعین

■ عضوانجمن شرکت‌های هواپیمایی گفت: برای دهه اربعین که از ۱۷ مرداد آغاز خواهد شد، هیچ ترخی بالاتر از نرخ مصوب قابل‌قبول نیست و همه ایرلاین‌ها باید از آن تبعیت کنند، ولی قبل و بعد از این روزها نرخ‌ها متفاوت خواهد بود و مشمول عرضه و تقاضا است. ■ رئیس ستاد اجرایی فرمان امام از ارائه خدمات ویژه مجهزترین بیمارستان سیار کشور در عمود ۹۸۹ خبر داد و گفت: ۲۴ هزار زائر از مناطق محروم برای اربعین به عراق اعزام می‌شوند. ■ همراه داشتن داروهای عمومی همچون مسکن‌ها، قرص ضد تهوع، قرص سرماخوردگی، پودر ORS (برای جلوگیری از کم‌آبی بدن) و قرص‌های مدده به زائران توصیه می‌شود. همچنین همراه داشتن برخی داروها در کشور عراق ممنوع است و زائران باید از به همراه داشتن قرص‌های «استامینوفن کدئین دار»، «دیازپام»، «فلورازپام»، «ترامادول»، «متسادون»، «پروپروفرین» و همچنین داروهای مربوط به بیماری صرع و سرطان که نوعی دارای ترکیبات مخدر است و هر گونه داروی گیاهی شبه‌کان خودداری کنند. ■ فرمانده قرارگاه اربعین فراجا با بیان اینکه موج جدید خروج زائران از کشور آغاز شده‌است، گفت: ظرفیت پارکینگ‌های مهران تکمیل شده‌است. حدود ۵۸ درصد از کل زائران از مرز بین‌المللی مهران تردد کرده‌اند که نشان‌دهنده اهمیت و حجم بالای عبور از این مرز است.

■ رئیس پلیس راه فراجا با تأکید بر استفاده از تمام ظرفیت‌های کشور برای جابه‌جایی زائران اربعین، از اعمال نظارت فوق‌العاده بر ناوگان حمل‌ونقل و جلوگیری از فعالیت اتوبوس‌های فاقد مدارک و شرایط ایمنی در مسیرهای منتهی به مرزها خبر داد. ■ جمعیت هلال احمر در اطلاعیه‌ای از ویزیت بیش از ۲۱ هزار زائر در معرض گرام‌زدگی تاروز گذشته خبر داد. ■ مرکز زنان و خانواده شهرداری تهران اعلام کرد: بانوان خادم‌کمیته زنان مرکز زنان و خانواده شهرداری تهران با هدف خدمت‌رسانی به زائران اربعین، از میدان آزادی عازم کربلای معلی شدند. حدود ۳۰ نفر خادم کار با میان بانوان طلبه و مبلغ بین‌الملل انتخاب شده و به چند زبان زنده دنیا مسلط هستند. از جمله برنامه‌های شاخص این واحد، اجرای سفرنامه اربعین با محوریت «مقاومت زنان از صدر تاریخ تا امروز» در قالب پرده‌خوانی است که روزانه در طول مسیر، تارخ تا کربلای ۱۰۰ تا ۱۵۰ عمود و به پنج زبان انگلیسی، عربی، ترکی، اردو و فارسی اجرا خواهد شد. همچنین برنامه‌هایی نظیر پرسش و پاسخ، وایتینگ، گفت‌وگوهای بین‌فرهنگی و تعامل با بانوان زائر از کشورهای همچون هند، افغانستان، پاکستان، آلمان، استرالیا، عربستان، بحرین و ترکیه نیز در دستور کار این گروه از خادم‌است. همچنین خادمان حوزه کودک و نوجوان طبق روال سال‌های گذشته، با استقرار در عمود ۸۳۳ و دیگر مواکب مسیر نجف تا کربلا خدمات متنوعی را به مادران و فرزندانشان ارائه خواهند داد.

سفر

ایجاد ۲۸۰۰ فضای ورزشی

در مدارس کشور

معاون تربیت بدنی و سلامت وزارت آموزش و پرورش با اشاره به اجرای طرح شهید سلیمانی در مدارس کشور گفت: با اجرای این طرح ۲ هزار و ۸۰۰ فضای ورزشی در مدارس کشور احداث و تجهیز ست و به بهره‌برداری می‌رسد.

محمد جعفری، معاون تربیت بدنی و سلامت وزارت آموزش و پرورش اظهار کرد: تربیت بدنی و فعالیت‌های ورزشی از مهم‌ترین برنامه‌های مدارس در کنار منابع انسانی با کیفیت، محتوا و برنامه اثرگذار است که برای این مهم نیازمند فضا و تجهیزات مناسب ورزشی هستیم. وی تصریح کرد: سرانه ورزشی به میزان فضایی که به‌طور متوسط برای هر دانش‌آموز در نظر گرفته‌شده، اشاره دارد. این فضا شامل زمین‌های ورزشی، سالن‌های سرویشوده و سایر امکانات ورزشی است. سرانه فضای ورزشی مدارس در ایران حدود ۰/۳۸ متر مربع به ازای هر دانش‌آموز است که از این مقدار، ۰/۲۱ متر مربع در داخل مدارس و ۰/۱۷ متر مربع در خارج از مدارس قرار دارد. هدف این است که سرانه فضای ورزشی درون مدرسه‌ای به یک متر مربع برسد. وی ادامه داد: طراحی توسعه، بهسازی، بهینه‌سازی و متناصب‌سازی فضاهای ورزشی در طرح‌های شهید سلیمانی منظر قرار دارد و این طرح قرار است تا با توسعه فضای ورزشی در قالب ایجاد زمین چمن مصنوعی، کفپوش‌های روباز، کلاس‌های درس تربیت بدنی در سالن‌های کوچک، تکمیل سالن‌های سقف‌بلند و تعمیر و بهینه‌سازی این فضاها، زمینه‌افزایش سرانه ورزشی مدارس را فراهم کند. وی در پاسخ به این سؤال که هزینه این طرح‌ها چه میزان خواهد بود، خاطر نشان کرد: برای تکمیل این طرح‌ها نیازمند حدود ۴ هزار میلیارد تومان هستیم که یک هزار میلیارد تومان آن از طریق وزارت آموزش و پرورش و مابقی با مشارکت مردم، شهرداری‌ها، فرمانداری‌ها و خیرین اختصاص خواهد یافت. جعفری این راهم به خبرگزاری ایرا گفت: در حال حاضر سرانه استاندارد برای هر دانش‌آموز در فضای درون مدرسه‌ای یک متر مربع است که امیدواریم بر اساس برنامه هفتم پیشرفت، به این عدد نزدیک شویم. برای رسیدن به سرانه استاندارد در درون مدارس باید ۲۰ هزار فضای ورزشی ایجاد شود. با این وجود هنوز سرانه ورزش برای دانش‌آموزان در مدارس به استاندارد ملی و جهانی آن نزدیک نشده‌است.

خبر کوتاه

■ با گذشت حدود از یک ماه از وعده سازمان بهزیستی برای افزایش کمک‌هزینه لوازم بهداشتی معلولان، مبلغ پرداختی همچنان تغییری نکرده و در سطح ۹۰۰ هزار تومان باقی مانده‌است؛ موضوعی که باعث نارضایتی شدید جامعه معلولان و فشار مضاعف بر زندگی روزمره آنان شده‌است. ■ معاون مرکز تحقیقات کیفیت هوا و تغییر اقلیم عنوان کرد: طبق مطالعه‌ای که در مرکز تحقیقات کیفیت هوا و تغییر اقلیم دانشگاه شهید بهشتی انجام شده، در سال ۱۴۰۳، در کلانشهر تهران، ۷ هزار و ۳۴۲ مرگ مستتب به مواجهه طولانی مدت با ذرات معلق رخ داده‌است. ■ رئیس سازمان نظام پرستاری از نبود شفافیت در هزینه کرد ۷ هزار میلیارد تومان تعرفه خدمات پرستاری در بیمارستان‌های خصوصی خبر داد. ■ با افزایش سن ازدواج و فرزندآوری در سال‌های اخیر فریز تخمک به عنوان راهکاری برای حفظ قدرت باروری زنان در سنین بالا مطرح شده و برنامه هفتم توسعه نیز بر پوشش بیمه‌ای فریز تخمک تأکید دارد، اما رئیس فراکسیون زنان و خانواده مجلس از عدم اجرای قانون خبر می‌دهد.

وی با بیان اینکه دسترسی به مهدکودک از چالش‌های تغذیه با شیر مادر به حساب می‌آید، گفت: دارا بودن مهدکودک در محل اشتغال مادران یکی از چالش‌های دستگ‌ها و مجموعه‌های کشور به حساب می‌آید. بر اساس ماده ۲۲ قانون جوانی جمعیت، دستگاه‌های اجرایی موظف هستند که مهدکودک داشته باشند یا یک مهدکودک را برای کارکنان خود اجاره کنند.

جباری با بیان اینکه برای ترویج تغذیه با شیر مادر می‌بایست به دو نکته توجه کنیم، خاطر نشان کرد: فرهنگ‌سازی برای خانواده‌ها و مادران بسیار ضروری است و آنها باید به این باور برسند که هیچ مؤلفه‌ای به جز شیر مادر برای سلامت مادران و نسل آینده مفید نیست. همچنین مدیران باید باور داشته‌باشند که تغذیه با شیر مادر خود اولویت‌های امروز و فردا است.

رئیس مرکز جوانی جمعیت، سلامت خانواده و مدارس وزارت بهداشت گفت: شیر مادر، همیشه در دسترس و کم‌هزینه است.